

obdobně praví výnos min. spravedlnosti ze dne 17. listopadu 1923, č. 51.891, č. 39 v., že k vojenským gážistům mimo hodnostní třídy (mimo činnou službu) patří rotmistři, nikoliv i rotní (v záloze).

Z těchto předpisů plyne, že rotmistři (v širším slova smyslu) čsl. branné moci nejsou již pouhými poddůstojníky a příslušníky mužstva, jimiž byli šikovatelé a strážmistři — nebyvše zařazeni ani do skupiny gážistů bez hodnostní třídy, již tehdy známé — podle organizace předpřevratového vojska býv. Rakouska (srovnej předposlední odstavec předběžné poznámky a přílohu 1. k služebnímu řádu, (1. díl) pro cís. a kr. vojsko A-10, a: Praes. č. 2839 z roku 1886, věstník normalií pro c. a kr. vojsko, kus 22). Proto se cís. nařízení ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák. nevztahuje na rotmistry čsl. vojska a v důsledku toho nevztahuje se ani na strážmistry čsl. četnictva, kteří jsou na roveň postaveni rotmistrům, tím méně na vrchní četnické strážmistry, kteří jsou označeni vojenskými hodnostními odznaky podporučíků, tedy důstojníků a řadí se před rotmistry. Oproti tomu podrželo ono cís. nařízení účinnost i na dále pro urážky četníků na zkoušku. Řadí-li ony organizační předpisy i tyto příslušníky četnictva do skupiny gážistů mimo hodnostní (služební) třídy, přihlíží při tom zřejmě jen ke způsobu jejich služební odměny (viz díl II. zákona ze dne 19. března 1920, čís. 195 sb. z. a n. a §§ 130—137 zákona ze dne 7. července 1926, čís. 103 sb. z. a n.), kdežto pro otázku, zda jde u toho kterého příslušníka vojska nebo četnictva o vojína od šikovatele (strážmistra) dolů, jest rozhodnou nikoli úprava jeho platu, nýbrž důležitost služby jím konané a služební postavení. Po stránce té však jsou četníci na zkoušku zařadění i nyní mezi mužstvo a přiznána jim hodnost nanejvýše závodčího — četaře — tudíž hodnost nižší, než jakou měli šikovatelé a strážmistři rakouského vojska. Písemným projevem, který tvoří předmět oněch rozsudků, byl na cti uražen četnický strážmistr Ludvík B. K tomu, by zakročil pro tuto urážku u příslušného pro ni soudu z moci úřední a žádal o potrestání pachatele urážky, zemský četnický velitel nebyl oprávněn; k obžalobě byl oprávněn jen strážmistr B. sám, který však — jak shora dovozeno — návrh na potrestání urážky u soudu nepodal. Uznal-li okresní soud k obžalobě podané výhradně zemským četnickým velitelem pokud se týče z jeho příkazu exponovaným štábním důstojníkem obžalovaného vinným a zamítl-li odvolací soud odvolání obžalovaného z tohoto výroku, byl oběma rozsudky porušen zákon v ustanovení § 495 tr. zák. a cís. nařízení ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák. Bylo proto rozhodnouti, jak se stalo, aniž bylo třeba zabývat se ještě další otázkou, zda byly zachovány zákonné lhůty žalobní (§ 530 tr. zák.).

Čís. 3363.

Stalo-li se obvinění přímo u vrchnosti (u vyšetřujícího soudce), není třeba zjišťovati způsoblost obvinění zavdati vrchnosti příčinu k vyšetřování nebo k pátrání proti obviněnému; nezáleží na tom, že vrchnostenská osoba, před níž se obvinění stalo, proti udanému nezakročila.

Zločin podle § 209 tr. zák. viněním ze zločinu podvodu paděláním soukromé listiny předpokládá tvrzení, že padělané soukromé listiny bylo též použito, nebo že byla padělána v úmyslu, by jí bylo někým použito k podvodným účelům.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1928, Zm I 676/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 29. srpna 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle § 197, 199 a, 200, 201 a, 203 tr. zák. a zločinem utrhaní na cti podle § 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný v bodu 4 b), pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem ve smyslu § 209 tr. zák. pro utrhaní na cti Alfredu K-ovi, současně zrušil i výrok o trestu a výroky s tím související a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v tomto rozsahu znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného napadá toliko odsuzující výrok pro zločin utrhaní na cti podle § 209 tr. zák. spáchaný na Alfredu K-ovi. Nelze jí upřít úspěch. Obžalovaný byl mimo jiné uznán vinným tímto zločinem i proto, že při svém výsledku jako obviněný před vyšetřujícím soudcem v Litoměřicích dne 13. března 1928 Alfreda K-a udal pro vymyšlený naň zločin podvodu, spáchaný paděláním soukromé listiny. Jde tu o případ podle první věty § 209 tr. zák., poněvadž obvinění se stalo u vyšetřujícího soudce, tedy přímo u vrchnosti, a zákon nevyžaduje, jak se stížnost domnívá, při takovém obvinění zjištění způsobilosti, by mohlo dáti příčinu vrchnosti k vyšetřování nebo pátrání proti obviněnému; tato náležitost musí býti zjištěna jen při utrhaní na cti, spáchaném způsobem druhé věty § 209 tr. zák. Nesejde ani na tom, že vrchnostenská osoba, před níž se obvinění stalo, nezakročila proti udanému, neboť stačí, jak již z doslovu zákona samotného vysvítá, ke skutkové podstatě zločinu utrhaní na cti pouhá způsobilost obvinění, přivoditi následky v § 209 tr. zák. předpokládané, aniž je zapotřebí, by kroky tu míněné byly skutečně zahájeny. Leč stížnosti nelze upřít oprávnění ve směru jiném, pokud totiž, dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a § 281 tr. ř. vytýká, že to, co je v rozsudku zjištěno, nezahrnuje v sobě náležitost zločinu § 209 tr. zák., a že by skutečnosti rozsudkem zjištěné mohly naplniti jen skutkovou podstatu pouhého přestupku podle § 487 tr. zák. Skutečně omezuje se rozsudek na zjištění skutkové okolnosti, že stěžovatel, když proti němu bylo zahájeno trestní řízení (scil. pro zločin podvodu ohledně oně padělané listiny) udal »proti pravdě vyšetřujícímu soudci, že třetí nulu připsal Alfred K.« Nehledíc k tomu, že se tu rozsudek již po stránce objektivní blíže nezabývá zjištěním obsahu a významu tohoto projevu s hlediska § 209 tr. zák. — vždyť se k viněním ze zločinu podvodu v tomto případě předpokládá tvrzení, že padělané soukromé listiny bylo též použito nebo že byla

alespoň padělána v úmyslu, by jí bylo někým použito k podvodným účelům, jde tu nade vše pochybnost o podstatnou vadu tohoto výroku hlavně proto, že se rozsudek vůbec nezabývá náležitostmi vyhledávanými k zločinu § 209 tr. zák. ve směru subjektivním a pozůstávajícími v tom, že »ve spojení s určitou osobou byly pachatelem uvedeny vědomě za okolností v § 209 tr. zák. vytýčených vymyšlené skutečnosti, zakládající skutkovou podstatu zločinu způsobem, že jimi osoba ta je křivě označována jako pachatel zločinu, jehož ve skutečnosti nespáchala«. Při tomto závažném nedostatku není napadený výrok udržitelným, bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a za předpokladů § 5 nov. k tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3364.

Byl-li určitý skutek (kontrahování dluhu) odsuzujícím rozsudkem podřaděn pod nedbalé jednání ve smyslu § 486 čís. 2 tr. zák., nelze bez porušení zásady ne bis in idem týž skutek novým rozsudkem kvalifikovati jako jednání úmyslné podle § 197 tr. zák., třebas bylo při onom hlavním přelíčení státnímu zástupci vyhrazeno stíhání (§ 263 tr. ř.) pro podvod; bylo na něm, by napadl onen rozsudek zmateční stížností, nikoliv, by si vyhradil stíhání a na témž skutkovém podkladě (§ 356 tr. ř.) podával novou obžalobu.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1928, Zm II 409/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 5. září 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 201 d), 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

důvodech:

Jest připomenouti z moci úřední podle § 290 tr. ř. toto: Na obžalovaného byla podána původně obžaloba pro přečin zaviněného úpadku podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák., při čemž důvody obžalovacího spisu vycházely z předpokladu, že obžalovaný již v roce 1926 věděl o své platební neschopnosti, a mezi dluhy učiněnými po této době na úkor věřitelů se uvádějí dluhy kontrahované u firmy J. H. B. od 12. ledna do 18. dubna 1927 ve výši 12.647 Kč. Rozsudkem ze dne 9. března 1928 byl obžalovaný uznán vinným podle této obžaloby, a převzal rozsudek obzvláště i důvody obžaloby, že stěžovatel, byv si vědom již v září 1926 své platební neschopnosti, dělal na úkor věřitelů v roce 1927 nové dluhy ve výši 68.795 Kč, v kterémžto penízi obsaženy jsou i řečené dluhy u firmy B. ve výši 12.647 Kč. Při hlavním přelíčení, konaném v oné trestní věci dne 9. března 1928, vyhradil si státní zástupce stíhání